

Interpellation

till Regionråd, ordförande Hälso- och sjukvårdsnämnden Emma Stjernlöf (M)

Angående Statliga medel för förlossningsvården

Under ett antal år har staten efter initiativ av regeringen förstärkt förlossningsvården genom riktade statsbidrag och krav på rapportering hur dessa används. Bedömningen i nationella utvärderingar är att satsningen från regeringen och de regionala insatserna gett bra resultat, bland annat i form av färre vårdskador. Dock kvarstår brister vilket kräver fortsatta insatser, bland annat i fråga om kompetensförsörjning.

Tillgången till barnmorskor i Region Blekinge är en utmaning både nu och framöver. Signaler om att barnmorskor går i pension i förtid finns, och även om nyutexaminerade barnmorskor ersätter uppstår ett betydande kunskaps- och erfarenhetsglapp.

En del av de medel som Blekinge fått ta del av har använts till att vidareutbilda grundutbildade sjuksköterskor. En diskussion finns dock om hur statliga medel kan användas på annat sätt för att öka kvaliteten och därigenom bidra till kvalitetshöjning och ökad attraktivitet. Att aktivt arbeta med kompetensförsörjning är nödvändigt. När det gäller läkare har förlossningsvården under senare år haft ett stort beroende av hyrläkare, något som riskerar gå ut över kvaliteten.

Att nå ökad jämlikhet är en annan utmaning, vilket Myndigheten för vårdanalys också pekar på; myndigheten rekommenderar regionerna att ”förstärka insatserna mot språkliga och kulturella tillgänglighetsbarriärer”. Myndigheten rekommenderar också att erfarenheter följs upp och ligger till grund för förändringar och förbättringar.

Det är nödvändigt med en lyhördhet; en omfattande enkätundersökning kring nyblivna föräldrars erfarenheter har genomförts. Socialstyrelsen har också i uppdrag att ta fram ett nytt kunskapsunderlag, vilket man bedömer kommer att gå ut på remiss under den här våren.

Att hela förlossningskedjan - vård och stöd innan, under och efter förlossningen - är stark och hålls ihop är av avgörande betydelse för att upplevelsen av att föda barn i Blekinge ska vara god och för att aktivt kunna möta riskfaktorer inför förlossning och negativa följder efteråt.

En av de insatser som har stor utvecklingspotential är uppföljande kontakter; idag väljer alltför många nyförlösta kvinnor bort den möjligheten. Ett sätt att utveckla och förbättra eftervård och uppföljande kontakter är hembesök, vilket med rätt och förmodligen mer resurser kan utvecklas ytterligare.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) slår fast att det fortsatta utvecklingsarbetet kring hälsouppföljning efter förlossning bör fokusera på att:

- stärka kontinuiteten och samordna insatserna från olika verksamheter som kvinnan möter efter förlossningen
- fortsätta utveckla patientinformationen, särskilt mot de grupper vars deltagande i eftervården är lägre
- följa upp förlossningsupplevelser på individanpassat sätt
- öka tillgängligheten till frågor under tiden efter förlossning

När det gäller problemen med bristningar påpekas behovet av fortsatt kompetensutveckling och att säkerställa att rätt kompetenser finns tillgängliga som en integrerad del av vårdkedjan. En fungerande vårdkedja kräver en stark samordning mellan mödrahälsovård, primärvård, psykiatri och förlossningsvård; om denna brister drabbar de vårdbehövande kvinnor. Kvinnor med erfarenhet av psykisk ohälsa måste i ett tidigt stadium fångas upp och möjligheten att upptäcka psykisk ohälsa efter förlossning och ge rätt vård i tid måste utvecklas, menar SKR.

Statsbidragen vare sig beslutas, redovisas eller följs upp i budget och bokslut. Hur medel ska användas regionalt beslutas inte heller på politisk nivå; redovisningarna om hur riktade statsbidrag som Region Blekinge tar del används diskuteras i närmast obefintlig omfattning i politiska instanser i Region Blekinge. Det är en brist som försvårar ett politiskt ledarskap och ansvarstagande. En tydlig politisk viljeinriktning framhävs inte sällan som en betydande framgångsfaktor inom utveckling av hälso- och sjukvården.

Mot bakgrund av detta är mina frågor till Emma Stjernlöf:

Hur har det riktade statsbidraget till vårdkedjan för graviditet och förlossning och insatser för kvinnors hälsa använts i Region Blekinge? Hur har insatserna följts upp? Hur har arbetet med att använda statsbidragen sett ut, från att analysera behoven till att involvera individer och personalkategorier? Hur är bedömningen att kvaliteten för vården innan, under och efter graviditet har utvecklats under perioden?

2021-06-11

Markus Alexandersson (S)
Ledamot
Regionfullmäktige